

ПРЕС-РЕЛІЗ

До 160-річчя Центральної геофізичної обсерваторії

Представники ЗМІ запрошуються взяти участь в урочистих заходах з нагоди Дня обсерваторії, присвяченому 160-річчю Центральної геофізичної обсерваторії (ЦГО) Державної служби з надзвичайних ситуацій України, що розпочнуться 15 травня 2015 року о 15-00 за адресою: Київ, проспект Глушкова, 2А, географічний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, аудиторія 306.

15 травня поточного року українські метеорологи та гідрологи відзначатимуть славу дату – 160 років від дня заснування Центральної геофізичної обсерваторії – найстарішої методичної організації державної гідрометслужби України. Обсерваторія заснована у 1855 р. при Київському університеті Святого Володимира як метеорологічна і з того часу неодноразово змінювала свою назву: Київська геофізична, Київська гідрометеорологічна, Українська гідрометеорологічна, а з 1996 р. обсерваторія носить нинішню назву. Через деякий час після створення Обсерваторія стала центром вивчення клімату України, а згодом і провідною організацією з питань моніторингу довкілля в Україні. З 1929р. обсерваторія входить до складу Української гідрометслужби.

Київський університет для організації метеорологічних та кліматологічних спостережень на теренах південно-західного краю Російської імперії був вибраний не випадково, оскільки викладання основ метеорології та кліматології тут проводилось постійно, практично від дня його заснування у 1834 році. Перші лекції з метеорології та кліматології з 1846 по 1858 роки читав професор Є.А. Кнорр. Під його безпосереднім керівництвом та за проектом відомого архітектора Вікентія Беретті і була збудована метеорологічна обсерваторія. Перші результати досліджень, куди входили відомості про температуру, атмосферний тиск, вологість повітря, опади та вітер, були опубліковані в університетській газеті "Известія" за травень 1855 року.

Протягом 160-річної історії обсерваторією у перші десятиліття керували видатні вчені-фізики: професори М.І. Тализін, П.І. Броунов, член-корр. Петербурзької АН М.П. Авенаріус, академіки АН УСРР І.І. Косоногов, Б.І. Срезневський. Напередодні Другої світової війни обсерваторію очолив метеоролог Т.К. Богатир, який згодом керував гідрометслужбою України.

З 1988 року Центральну геофізичну обсерваторію очолює Олександр Косовець, почесний працівник гідрометслужб України і Російської Федерації, який завдяки своїй невгамовній енергії та активній життєвій позиції зумів підняти престиж цієї установи не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Зокрема за його ініціативою Перший канал Українського радіо з вересня 2010 року розпочинає свої передачі з інформації про щоденну максимальну та мінімальну температуру повітря у Києві за період з 1881 року.

На сьогодні обсерваторія продовжує виконувати основні функції, що пов'язані з методичним керівництвом гідрометеорологічною мережею України, спостереженнями за природним середовищем та узагальненням їх результатів.

В обсерваторії функціонують шість основних підрозділів, які обробляють і узагальнюють інформацію з гідрометеорології та моніторингу забруднення довкілля. Крім того, в цій установі ведуться спостереження за станом хімічного забруднення довкілля, проводиться радіаційно-екологічний контроль на забруднених територіях, які потерпіли внаслідок аварії на Чорнобильській атомній станції. Методико-виробничі відділи обсерваторії випускають щомісячники і щорічники, кліматичні довідники, які широко використовуються в наукових дослідженнях та господарській діяльності. Центральна геофізична обсерваторія з 1992 року бере активну участь у підготовці національної доповіді про стан довкілля в Україні.

У 1995 р. в складі обсерваторії створено галузевий державний архів (ГДА) гідрометеорологічної служби України. Це єдиний в Україні спеціалізований архів, в якому зберігається унікальна інформація про минулий та сучасний стан довкілля України за його кількісними і якісними показниками. З цікавими архівними документами середини XIX і XX століть, що містять дані гідрометеорологічних спостережень на теренах України, можна ознайомитись на виставці, яка буде розгорнута у залі ЦГО з 12 по 15 травня.

Напередодні свого ювілею колектив Центральної геофізичної обсерваторії, який налічує понад 200 співробітників високої кваліфікації, готується до розв'язання нових завдань, які постають у зв'язку з євроінтеграцією України, одночасно сподіваючись на відновлення окремого органу державної виконавчої влади у сфері гідрометеорології та моніторингу забруднення довкілля, який було ліквідовано попередньою владою.